



# AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

## TARTALOM

3040/2019. (III. 7.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról .....	266
3041/2019. (III. 7.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról .....	270
3042/2019. (III. 7.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról .....	273
3043/2019. (III. 7.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról .....	277
3044/2019. (III. 7.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról .....	280
3045/2019. (III. 7.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról .....	282

# AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK A MAGYAR KÖZLÖNYBEN KÖZZÉ NEM TETT HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3040/2019. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 37.P.92.271/2016/27. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 41.Pf.631.365/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – jogi képviselője (dr. Czirmes György ügyvéd, 1035 Budapest, Szél utca 21.) útján – 2018. július 24-én az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben, illetve a 2018. október 19-én benyújtott indítvány-kiegészítésében kérte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 37.P.92.271/2016/27. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 41.Pf.631.365/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény II. cikkével, V. cikkével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [2] 2. Az indítványozó felperesként vett részt egy kártérítés, illetve kártalanítás iránti perben, melyben – többször módosított kereseti kérelme értelmében – 2 000 000 Ft megfizetésére kérte kötelezni Budapest Főváros Önkormányzatát mint I. rendű alperest.
- [3] A későbbi indítványozó felperes egy XI. kerületi ingatlan társtulajdonosa, melynek közelében épült meg a Rákóczi hidat (korábbi nevén Lágymányosi hidat) az M1/M7-es autópályákkal összekötő Dél-budai tehermentesítő út (Egér út). Az Egér út megépítéséhez szükséges ingatlanokat kisajátították, a közelben levő további ingatlanoknál pedig a lakóházak és az út közé védőterületet építettek. Ez utóbbi keretében a felperes ingatlana és a tehermentesítő út között is épült egy zajgátló fal. Az út forgalomba helyezésére a Fővárosi Közlekedési Felügyelet engedélyének meghozatalával, 1997. július 9-én került sor. Az út megépítése következtében az autóforgalom, ebből következően pedig a zajterhelés is megnövekedett, amely az ingatlanok forgalmi értékének csökkenését okozta.
- [4] A felperes 2004. november 26-án keresetet nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz, melyben a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 100. §-a, 108. § (1) bekezdése, 115. § (1) bekezdése, valamint 339. §-a alapján az I. rendű alperest kártalanítás megfizetésére, a II. rendű alperest, az ingatlan tulajdonosársát pedig a kereseti kérelemben foglaltak tülésére kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy a forgalom és a zajterhelés növekedéséből származó, kártalanítás iránti igénye tulajdoni igény, melynek bíróság általi megítélése a hatóságok jogszabályok alapján megvalósított jogszerű, de károsító magatartása (az út engedélyezése) miatt bekövetkezett kára alapján indokolt. Az I. rendű alperes ellenkérelmében kérte, hogy a bíróság az igényt kötelmi jogi igényként bírálja el, és azt elévülésre tekintettel utasítsa el.
- [5] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 37.P.92.271/2016/27. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kimondta, hogy a kártalanítási igény nem tulajdoni, hanem kötelmi jogi igény, így arra az elévülés szabályai vonatkoznak. Azt is megállapította, hogy kártalanítási igény kizárólag a külön jogszabályokban feljogosított

szervekkel szemben érvényesíthető, ezért a kereseti kérelmet kártérítési igényként bírálta el, mely szintén kötelmi jogi jellegű. Mivel a károkozás az út forgalomba helyezésével megvalósult, ezért az elsőfokú bíróság szerint a kárigény előterjesztésére nyitva álló ötéves elévülési idő 1997-ben megkezdődött, a forgalom esetleges folyamatos növekedése pedig nem teremt új jogalapot ugyanazon jogviszonyból származó újabb kárigény előterjesztésére. A felperes tudott a károsodást előidéző körülményekről, és a bekövetkezett kárról is, így nem volt akadályozva igénye elévülési időn belüli előterjesztésében; egyébként a Legfelsőbb Bíróság PK 51. számú állásfoglalása értelmében a kártérítési követelés elévülése akkor is a követelés esedékességétől kezdődne, ha a károsult a kárról később szerzett volna tudomást. A felperes az elévülést megszakító egyetlen körülményt sem tudott bizonyítani, ezért a bíróság – az I. rendű alperes elévülési kifogását alaposnak találva – a keresetét elutasította.

- [6] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, kérve igénye tulajdoni igényként történő elbírálását és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát, hivatkozva e körben több európai uniós jogforrásra és kúriai ítéletre is; a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék azonban 41.Pf.631.365/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Megállapította, hogy az igény, akár kártérítési, akár kártalanítási igény, relatív szerkezetű jogviszonyból származik, és az kötelmi jogi igényként bírálendő el. Mint ilyen, vonatkozik rá az elévülési határidő; az elévülés pedig kétségtelenül bekövetkezett, annak megszakadását a felperes bizonyítani nem tudta, ezért további, a kár bekövetkeztével kapcsolatos érdemi bizonyításnak nincs helye. A felperes által hivatkozott uniós jogforrásokkal, illetve európai uniós bírósági ítéletekkel kapcsolatban megállapította, hogy azok versenyjogi tárgyúak, konkrétan a határokon átnyúló vállalkozások közötti összefonódásokkal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaznak, ezért jelen ügyben relevanciával nem rendelkeznek, csakúgy, mint a Kúria (illetve a Legfelsőbb Bíróság) felperes által hivatkozott, lízingszerződésekkel kapcsolatos jogviták alapján született ítéletei. Összességében a törvényszék szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azt a döntéshez szükséges módon teljes körűen feltárta, és abból okszerű következtetést vont le. Mivel a kárigény valóban kötelmi jogi igény, melynek e jellegét nem érinti, hogy az akár jogellenesen, akár jogszerűen okozott kár egy ingatlannal kapcsolatos, és amely igény valóban elévült, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor is, amikor az elévülésre tekintettel a kérelmet tovább érdemben nem vizsgálta.
- [7] 3. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben, illetve az ezt követően – az Alkotmánybíróság főtítkárának hiánypótlási felhívására benyújtott indítvány-kiegészítésében – kérte mind a Pesti Központi Kerületi Bíróság 37.P.92.271/2016/27. számú ítélete, mind a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.631.365/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok szerinte ellentétesek az Alaptörvény II. cikkével, V. cikkével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XV. cikk (1) bekezdésével, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével; továbbá kérte a „végrehajtás felfüggesztését”.
- [8] A II. cikk szerinti, az emberi méltóság sérthetlenségét deklaráló rendelkezés az indítvány indokolása szerint azért sérült, mert a támadott bírósági „határozatok [...] nem döntöttek minden kereseti kérelemről”, vagyis az elévülés miatt nem bírálták el érdemben az indítványozó tulajdoni igényként előterjesztett kereseti kérelmét, és „az elévülhetetlen tulajdoni igényt elévültnek minősítették”. Az V. cikkel (a megtámadottnak a személye, illetve a tulajdona ellen intézett vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához való joggal), valamint a XIII. cikk (1) bekezdésével (a tulajdonhoz való joggal) kapcsolatos együttes indítványozói indokolás értelmében az indítványozó azt sérelmezi, hogy a tulajdonelvonás, illetve a tulajdon részjogosultságaként önálló alkotmányos védelemben részesített használati jogának korlátozása esetében a bírósági döntések nem érvényesítették az alkotmányos értékgarancia követelményét, és nem ítélték meg számára a kárával arányos mértékű kompenzációt.
- [9] A XV. cikk (1) bekezdésének, vagyis a törvény előtti egyenlőség követelményének sérelmét az indítványozó szintén abban látja, hogy a régi Ptk.-nak az általa a kereseti kérelmében, valamint a fellebbezésében hivatkozott egyes rendelkezéseit „a bíróság nem az Alaptörvénnyel összhangban alkalmazta [...] akkor, amikor érdemben nem vizsgálta a tulajdonjog[i] sérelem megtörténtét és az arányos kompenzáció feltételeit”. Összességében az indítványozó három pontban foglalta össze a diszkriminációtilalommal kapcsolatos érvelését; eszerint „jelen esetben a bíróságok azzal sértették meg a felhívott alapjogot, hogy a tulajdoni igényt a jogszabállyal ellentétesen elévültnek tekintették; a perbeli ingatlan környezetében az autópálya megépítésével megszüntették a ko-

rábban évtizedek óta fennálló csendes kertvárosi jelleget, amely az ingatlan használati korlátozását jelenti; indokolatlanul az értékcompenzációt mellőzték a jogsérelem nyilvánvaló megtörténte ellenére”.

- [10] A XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatban az indítványozó érvelésének lényege, hogy egyrészt a bíróságoknak „gondosan kell eljárniuk”, amely azért nem valósult meg, mert a bíróság a felperes indítványozó által a bírósági eljárásban „felhívott [...] jogi érveket [...] nem vizsgálta meg megfelelően és azokat nem a saját céljuknak megfelelően értelmezte”, illetve „a bíróság az indítványozók részéről előterjesztett és az ügy szempontjából releváns jogi hivatkozásokat és észrevételeket nem tárgyalta érdemben, így az eljárás a kérelmező részéről nem lehetett hatékony”; másrészt érvelése szerint a „független és pártatlan törvényes bíróhoz való fordulás joga” azért sérült, mert a bíróság a felperesnek a „tulajdoni-használati jog korlátozása miatt kompenzáció teljes összegére irányuló jogos érdekét elutasította”; harmadrészt a tisztességes tárgyaláshoz való jogának sérelme azért következett be, „mert nem történt meg az érdemi döntés a tulajdonjog sérelme miatt benyújtott kártalanítás kérdésében”; negyedrészt pedig az „ítéletek nem indokolták meg, hogy milyen tényekre és bizonyítékokra alapozták a tulajdoni sérelemmel kapcsolatos elutasításokat”. Mindemellett az indítványozó sérelmezte azt is – annak tényleges megtörténtének bármiféle bizonyítása vagy akár csak valószínűsítése nélkül –, hogy az ügyek „kézi szignálása” alaptörvény-ellenes, és a „kontrollálatlan átszignálások általános alkalmazása miatt jelenleg is fennáll az »irányított« szignálás lehetősége, amely kétessé teheti a pártatlan ítélezést”. Végül a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogának sérelmével kapcsolatban az indítványozó újfent arra hivatkozik, hogy másodfokon „nem történt meg az I. fokú ítélet és a kereseti kérelem részletes és kellő mélységű analízisa a tulajdonjogi sérelem tekintetében”.
- [11] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az 56. § (2) bekezdése értelmében a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok szerinti feltételeket. E vizsgálat alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásra alkalmatlan, ennek alapján nem fogadható be.
- [12] Az Alaptörvény felhívott cikkei és az állított sérelmek között egyrészt nincs releváns, alkotmányjogilag értékelhető összefüggés; az indítvány sem a II. cikk, sem az V. cikk, sem a XV. cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem tartalmaz érdemi indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, vagyis a panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában foglalt feltételnek. Továbbá az indítványozó minden, általa felhívott alaptörvényi rendelkezés körében valójában pusztán a bírósági ítéletekkel történő egyet nem értését fejezi ki. Összességében az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírói döntések alapjául szolgáló jogértelmezést, valamint a bíróságok által megállapított tényállást támadja, így lényegében azt sérelmezi, hogy kereseti kérelmét a bíróságok nem tulajdoni, hanem kötelmi jogi igényként bírálták el, és elévülésre tekintettel azt érdemben nem vizsgálták. A panasz érdemi alkotmányjogi okfejtést nem tartalmaz; az indítvány a bírósági döntések tartalmi kritikáját foglalja magában, ezért az nem veti fel annak a lehetőségét, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, illetve hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdéstről volna szó, így a panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételnek sem. A tényállás megállapítása és az ehhez vezető bizonyítékok felvétele és értékelése, valamint a jogszabályok értelmezése a bíróságok, ezen belül is elsősorban a Kúria, nem pedig az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] [A]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]].
- [13] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 37.P.92.271/2016/27. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 41.Pf.631.365/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. §

(2) bekezdés a) és h) pontjai alapján visszautasította. A visszautasításra tekintettel a „végrehajtás felfüggesztése” iránti kérelemről az Alkotmánybíróságnak nem kellett külön döntenie.

Budapest, 2019. február 26.

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1195/2018.





## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3041/2019. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.VII.30.399/2017/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Torday Kálmán, 1022 Budapest, Bimbó út 10/A.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó, aki a jelen alkotmányjogi panasz ügy alapjául szolgáló egyedi ügyben felperes volt, 2001. december 10-én részjegyet szerzett egy szövetkezetben, majd a szövetkezettel 2003. december 10-én célrészjegy-megállapodást kötött, amelynek értelmében a megállapodás megkötésének napján 3 000 000 Ft-ot befizetett a szövetkezet számlájára azzal, hogy a célrészjegy lejáratá 2004. december 9., a jegyzett összeg után pedig a szövetkezet kamatot fizet az indítványozónak az adóelőleg levonását követő havi 35 000 Ft értékben. A szövetkezet 2004. március 2-án a kifizetéseket felfüggesztette, és e naptól kezdve további kifizetést nem teljesített az indítványozó részére.
- [3] Az egyedi ügy három alperese, a szövetkezet tisztségviselői a szövetkezet tagságát hiányosan tájékoztatták és megtévesztették, a szövetkezetet a józan közgazdasági megfontolásokkal ellentétesen működtették, amelynek következtében 2004. március 1-jén 11 522 129 000 Ft tőkekövetelés állt fenn a szövetkezettel szemben a 3831 szövetkezeti tag célrészjegy utáni tőkekövetéseiből adódóan, amely összeg nem tartalmazta a részjegyek összegét és a kamatköveteléseket. A szövetkezet felszámolását a Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégiuma 2004. július 30-ával elrendelte. Az indítványozó 2004. szeptember 16-án – a 40 napos törvényi határidőn túl, de a jogvesztő határidőn belül – jelentkezett be a felszámolási eljárásba.
- [4] Az alperesekkel szemben büntetőeljárás indult, ennek során az indítványozó jogi képviselője útján, a 2006. szeptember 20-i keltezésű iratban polgári jogi igényt jelentett be, egyúttal kérte annak zárlat útján történő biztosítását. A büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla hozta meg a jogerős ítéletet, amelyben az indítványozó polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította.
- [5] A szövetkezet felszámolása 2015. szeptember 30-ával fejeződött be. Az indítványozó részére nem történt kifizetés, a felszámolási eljárásba 40 napon belül bejelentkezett hitelezők is csak követelésük mintegy 8%-ához jutottak hozzá.
- [6] Az indítványozó mindezek után 2013. október 2-án terjesztette elő keresetét a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon. Keresetében a célrészjegy 3 000 000 Ft-os tőkeösszegének, az 5 000 Ft-os részjegy összegének, a célrészjegy lejáratig követelt kamatának címén 350 000 Ft-nak, a felszámolási eljárásban befizetett nyilvántartásba vételi díjból vissza nem térített 19 660 Ft-nak, valamint mindezen összegek 2004. december 9-étől a kifizetés napjáig járó törvényes kamatainak megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket. A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság – megismételt eljárásban – a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalta az alpereseket. Ítéletében elfogadta az ügyel összefüggésben született jogerős büntetőítéletben megállapított tényállást, amelynek alapján megállapította, hogy az alperesek a szövetkezet működtetése során a szövetkezet elkülönült jogalanyiségével visszaélve rendszerszerű és súlyos jogsértéseket követtek el, ez pedig – tekintettel a Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiumának 1/2005. (VI. 17.) számú kollégiumi ajánlására – lehetővé teszi a szövetkezet korlátolt felelősségének áttörését és a szövetkezet tisztségviselőinek közvetlen felelősségre vonását.
- [7] Az alperesek fellebbezésére a Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a kereset elutasította. Ítéletét azzal indokolta, hogy a felek – vagyis a szövetkezet tisztségviselője, illetve tagja – közötti felelősségi viszonyra a perbeli jogviszony létesítésekor hatályos, a szövetkezetekről szóló 1992. évi I. törvény nem tartalmazott rendelkezéseket, ugyanakkor a szövetkezet és tisztségviselői viszonyában irányadó a betudás

elve, amelynek értelmében a tisztségviselő tevékenysége a szövetkezet tevékenységének minősül. Ebből kifolyólag a tisztségviselő – a konkrét ügyben az alperesek – által a tagnak – az indítványozónak – okozott kárért a szövetkezet felel. Az egyedi ügyre irányadó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény nem ismeri a betudáson alapuló felelősség áttörésének lehetőségét. Mivel nincs a szövetkezet tisztségviselőjének a szövetkezet tagja irányában fennálló közvetlen felelősségét megalapozó tételes jogi szabály, ezért a keresetet el kell utasítani. A Fővárosi Törvényszék arra is rámutatott, hogy az elsőfokú ítéletben hivatkozott kollégiumi ajánlás nem kötelező a bíróságokra nézve.

- [8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amely a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Az indítványozó a kérelmében előadta, hogy a jogegyenlőséghez való joga sérült, mert az ügyben érintett más felperesek kártérítési keresetének helyt adtak a bíróságok, ezért őt az Alaptörvénnyel is ellentétes megkülönböztetés érte. A Kúria ezt az érvelést alaptalannak találta, mert az valójában nem a jogegyenlőséggel, hanem a jogegységgel függ össze, és önmagában az a körülmény, hogy más hasonló helyzetű felperesek pernyertesek lettek, nem jelenti feltétlenül a jogegység sérelmét, mert az egyes perekben a jogi érvelések is eltérőek lehetnek. Arra is felhívta a figyelmet a felülvizsgálati ítélet indokolásában, hogy formális kötőereje kizárólag a jogegységi határozatoknak van, a kollégiumi ajánlásoknak nincs, továbbá a Szegedi Ítéletábra az ügyben hivatkozott kollégiumi ajánlását a 2/2008. (XII. 4.) számú kollégiumi véleményével módosította. Ráadásul mindkét bírói iránymutatás a jogi személy vezető tisztségviselőinek harmadik személyek irányában fennálló felelősségét tárgyalja, a konkrét esetben azonban az indítványozó a szövetkezet tagja volt. Az indítványozó a jogerős ítélet iratellenességét is állította, azonban a Kúria úgy ítélte meg, hogy ezt az érvet nem támasztotta alá, ezért figyelmen kívül hagyta.
- [9] 2. Az indítványozó ezek után nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz hiánypótlással kiegészített alkotmányjogi panaszát, melyben az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állítja, és a Kúria ítéletének megsemmisítését kéri a Fővárosi Törvényszék ítéletére kiterjedően. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogilag helyes és összhangban áll a jogegység követelményével. A jogerős ítélet, majd a Kúria felülvizsgálati ítélete az elsőfokú ítélet megváltoztatásával sértik az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerinti törvény előtti egyenlőséget, mert a jogegység követelményével ellentétes eredményre vezettek, jóllehet a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény előírásai is rendelkeznek a bíróságoknak az ítélezés egységének biztosítása érdekében elvégzendő feladatairól. Az elsőfokú ítélet megváltoztatása egyúttal az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét is eredményezte, mert a Fővárosi Törvényszék a jogszabályokkal, illetve az egyedi üggyel összefüggésben született büntetőítélettel ellentétes döntést hozott az indítványozó kárára, a Kúria pedig ezt a jogsértő döntést tartotta fenn hatályában.
- [10] 3. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az alábbiakat állapította meg.
- [11] A panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában előírt feltételnek, amelynek értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.
- [12] Az Alkotmánybíróság gyakorlata következetes abban, hogy a jogegység biztosítása nem az Alkotmánybíróság, hanem – az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése értelmében – a Kúria feladata {lásd újabban: 3345/2018. (X. 26.) AB végzés, Indokolás [18]; kifejezetten az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésével összefüggésben: 3289/2017. (XI. 14.) AB végzés, Indokolás [36]}. Ennek megfelelően a támadott ítéletek alkotmányosságának megítélése szempontjából nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet az, hogy a hasonló ügyekben a bíróságok eltérő következtetésekre jutnak; és sem a XV. cikk (1) bekezdésének, sem a XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét valószínűsítő alaptörvény-ellenesség nem merült fel a panaszban előadottak alapján.
- [13] Az Alkotmánybíróság egyebekben megállapítja: a panasz a többi részében arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság mérlegelje újra az egyedi ügyben előadott tényállításokat és jogi érveket, és az újramérlegelés eredményeképpen az indítványozó jogi álláspontjának – és az elsőfokú ítéletben foglaltaknak – megfelelő tartalmú döntést hozzon. Az Alkotmánybíróság azonban egyértelműen megfogalmazta azt az elvet, hogy nem

a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. Az alkotmányjogi panasz „nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. A jelen ügyben benyújtott alkotmányjogi panasz ezért ebből az okból sem felel meg az Abtv. 29. §-ának.

- [14] Az Alkotmánybíróság végül megjegyzi: nem vet fel alkotmányossági kérdést önmagában az sem, hogy az eljáró bíróság a jogerős büntetőítéletben foglalt tényállás alapul vétele mellett nem állapította meg az alperesek polgári jogi felelősségét. A lefolytatott perre irányadó – 2018. január 1-jével hatályon kívül helyezett –, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése a szabad bizonyítás elvével összefüggésben megállapítja, hogy a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti, a (2) bekezdés pedig ezt a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményeit illetően annyival egészíti ki: a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. A büntetőjogi és a polgári jogi felelősség eltérő természetéből és rendeltetéséből adódóan nincs alkotmányos akadálya annak, hogy a polgári bíróság a büntetőügy történeti tényállásának alapulvétele mellett elutasítsa a polgári jogi keresetet, és a jelen ügyben benyújtott indítvány sem mutat rá olyan körülményre, ami az Abtv. 29. §-ának megfelelő alkotmányossági agályt vetne fel.
- [15] 4. A fent kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.
- [16] 5. Az indítványozó kérte, hogy az Alkotmánybíróság a jogerős ítélet végrehajtását az alkotmányjogi panasz eljárásának befejezéséig függessze fel. Az Alkotmánybíróság kivételesen, az Abtv. 61. § (1) bekezdésében foglalt körülmények fennállása esetén hívhatja fel a bíróságot a kifogásolt döntés végrehajtásának felfüggesztésére, jelen ügyben azonban a visszautasításra tekintettel erről nem kellett rendelkeznie.

Budapest, 2019. február 26.

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1289/2018.





## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3042/2019. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.VII.21.889/2017/11. számú ítélete, valamint a Szegedi Ítéltábla Gf. III.30.084/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi személy jogi képviselője útján (dr. Karsai Dániel ügyvéd; Karsai Dániel Ügyvédi Iroda; székhely: 1056 Budapest, Nyáry Pál utca 10.) alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában az indítványozó a Kúria Pfv.VII.21.889/2017/11. számú ítélete, valamint a Szegedi Ítéltábla Gf.III.30.084/2017/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló polgári peres eljárásban az indítványozó volt az egyik alperes. Felperesként egy hőerőmű (a továbbiakban: Hőerőmű) a kártérítés iránt indított perben vitatta, hogy egy harmadik fél az indítványozóra a felperesi Hőerőművel szemben fennálló követeléseket engedményezett, melyeket az indítványozó azután be is számított a felperessel szemben fennálló követeléseibe.
- [4] Az ügy közvetlen előzménye, hogy a Hőerőmű 2013 decemberében a per II. rendű alperesétől (a továbbiakban: II. rendű alperes Kft.) és Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatától ún. tagi kölcsönt vett fel. A II. rendű alperes Kft.-től felvett hitel 490 millió forint volt. Ezt a hitelt (banki hitelből) valójában az indítványozó nyújtotta – a II. rendű alperes Kft.-n keresztül – a Hőerőműnek, mivel az indítványozó tagja a II. rendű alperes Kft.-nek.
- [5] Később, 2014 szeptemberében az indítványozó adásvétel útján megszerezte a II. rendű alperes Kft. üzletrészét a Hőerőműben. Az eredetileg a II. rendű alperes Kft. által nyújtott tagi kölcsön így már továbbá nem minősült tagi kölcsönnek, a II. rendű alperes Kft. követelésévé vált a Hőerőművel szemben. A II. rendű alperes Kft. az indítványozó felé fennálló kölcsöntartozását úgy rendezte, hogy az indítványozóra engedményezte a Hőerőművel szemben fennálló követelését. Így az eredetileg is az indítványozó által nyújtott (banki) hitel visszaszállt az indítványozóra. Az engedményezés előtt a II. rendű alperes Kft. felmondta a kölcsönszerződést a Hőerőművel, így annak visszafizetése esedékessé is vált.
- [6] 2015 áprilisában a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a Hőerőmű távhőtermelői és távhőszolgáltatói engedélyét visszavonta. A Hőerőmű pénzügyi helyzete ennek folytán megrendült, és 2015. szeptember 15-i hatállyal felszámolás alá került.
- [7] Ennek során az indítványozó a Hőerőmű vele szemben fennálló követeléseibe beszámította a rá engedményezett kölcsönszerződésből a Hőerőművel szemben fennálló követeléseit. (A Hőerőmű, melyben az indítványozó kisebbségi tulajdonos volt, egy áfacsoportba tartozott az indítványozóval. Az indítványozó volt a vezetője a csoportnak, az esetlegesen visszajáró áfát ő osztotta vissza a csoport tagjainak. Az ilyen címen járó áfatartozásba számította be az indítványozó a Hőerőmű vele szemben fennálló követelését.)
- [8] 2016. május 23-án kelt keresetlevelében a felszámoló a Hőerőmű nevében pert indított az indítványozó, illetve a II. rendű alperes Kft. ellen. A felperes kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a beszámítás „fedezetelvonó” jellegét, másodlagosan pedig kártérítési igénnyel élt amiatt, hogy az indítványozó – a felperes állítása szerint – tudatosan és rosszhiszeműen generált olyan tartozásokat, „melyekben beszámítással annulálhatja a fizetési kötelezettségeit”. A perbe felperesi beavatkozóként belépett Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata, mely a felperes kérelmein túl kérte az engedményezési szerződés „fedezetelvonó” jellege miatti hatálytalanságának

megállapítását, valamint, arra az esetre, ha ez a kérelme nem fogna helyt, az engedményezési szerződés jó erkölcsbe ütközésének megállapítását.

- [9] Az első fokon eljáró Szegedi Törvényszék 7.G.40.097/2016/32. számú ítéletével a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság a jó erkölcsbe ütközésre hivatkozást megalapozatlannak tartotta, mivel a cégcsoporton belüli követelés-átruházás teljesen elismert gyakorlat az üzleti életben. A felperes által vélelmezett cél (más hitelező előnyben részesítése vagy a Hőerőmű vagyonának csökkentése) nem volt igazolt, különösen vagyoncsökkenés nem következett be. A felszámolási eljárásban így „fedezetelvonás” nem is volt értelmezhető, hiszen a beszámítás jellegéből adódóan pénzmozgás nem történt, a Hőerőmű vagyona változatlan maradt.
- [10] Felperesi, illetve felperesi beavatkozási fellebbezés nyomán a másodfokon eljáró Szegedi Ítéletőktábla a Gf.III.30.084/2017/4. számú ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokú ítéletet és megállapította, hogy az engedményezési szerződés érvénytelen. Ítéletében az indítványozót 511 millió forint megfizetésére kötelezte, a II. rendű alperes Kft.-t pedig mindennek tűrésére kötelezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint „[n]yilvánvalóan sérti a jó erkölcsöt”, ha egy fizetéképtelen gazdasági társasággal szemben a társaság tulajdonosa a saját érdekelttségébe tartozó személlyel annak érdekében köt szerződést, hogy „szerződésszegően viszatartott” ÁFA kötelezettség összegébe beszámítva megszerzett követelését, tartozása megszűnjön a felszámolás közeli helyzetben lévő adóssal szemben.
- [11] A Kúria – az indítványozó felülvizsgálati kérelme alapján eljárva – Pfv.VII.21.889/2017/11. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria a jó erkölcsbe ütközés megállapítása tekintetében helytállónak minősítette a másodfokú ítéletet.
- [12] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában a kúriai ítéletnek, illetve a hatályában fenntartott jogerős ítéletnek a megsemmisítését kezdeményezte. Arra hivatkozott, hogy a kifogásolt bírói döntések az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sértik. Állítása szerint sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, különösen pedig a pártatlan bírósághoz való joga, a fegyveregyenlőség elve, valamint az indokolt döntéshez való joga.
- [13] A tisztességes eljáráshoz, illetve a pártatlan bírósághoz való joga sérelmére hivatkozott az indítványozó azért, mert állítása szerint az ítélező tanács összetétele a kúriai eljárás során – az indítványozó számára nem érthető módon – megváltozott. A Kúria három bíróból álló tanácsa a 2017. szeptember 5-én kelt, Pfv.VII.21.889/2017/3. számú végzésével a jogerős ítélet végrehajtását – az indítványozó kérésének megfelelően – felfüggesztette. Majd a 2017. november 28-án kelt, Pfv.VII.21.889/2017/11. számú ítéletet (az elnök kivételével) egy más bíróból álló ítélező tanács hozta meg.
- [14] Az indítványozó sérelmezte, hogy a Kúria helytállónak minősítette a jogerős ítélet megállapításait anélkül, hogy a jó erkölcsbe ütközés fogalmát elemezte volna. A Kúria az ÁFA fizetési (elszámolási) kötelezettség lejátsága kapcsán úgy vélte, hogy ezt maga az indítványozó ismerte el azzal, hogy az adótartozásba beszámította a saját követelését, és ezzel ellentétes bizonyítást, pedig ez „bizonyítási érdekébe” tartozott, nem ajánlott fel. Arra a Kúria nem tért ki, hogy az adófizetési kötelezettség lejátsága (jelentsen is ez bármit), miért jelenti egyben azt is, hogy az indítványozó jogellenesen tartotta vissza a Hőerőműnek járó áfát (mely „lejárt” követelés érvényesítéséért a kereset benyújtása előtt a Hőerőmű semmilyen lépést nem tett.) Az indítványozó a fegyveregyenlőség elvének sérelmét látta abban, hogy az indítványozó terhére róta a bizonyítás elmulasztását olyan kérdésben, aminek bizonyítására az indítványozót az eljárás során nem is hívták fel.
- [15] Az indítványozó az indokolt döntéshez való jogának sérelmére is hivatkozott, mert a Kúria nem indokolta meg a döntését abban a vonatkozásban, hogy miért tartotta jó erkölcsbe ütközőnek azt a szerződést, amelynek révén saját veszteségei minimalizálására törekedett.
- [16] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kell vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [17] Az indítványozó az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben benyújtott panaszában (a Kúria ítéletét az indítványozó jogi képviselője 2017. december 20-án vette át, alkotmányjogi panaszát 2018. február 19-én nyújtotta be az elsőfokú bíróságon) az ügy érdemében hozott, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai ítéletet, illetve a kúriai ítélet által hatályában fenntartott jogerős ítéletet támadta. A kérelmező az alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel a támadott kúriai ítélettel lezárt perben alperes volt – fennáll.
- [18] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennáll-

lása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {lásd pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.

- [19] 2.1. Az indítványozó a Kúria támadott ítélete kapcsán mindenekelőtt a tisztességes eljáráshoz, illetve a pártatlan bírósághoz való joga sérelmére hivatkozott annak kapcsán, hogy az eljáró tanács összetétele a kúriai eljárás folyamán megváltozott.
- [20] Az Alkotmánybíróság az eljáró tanács összetételének megváltozását érintő kérdés kapcsán beszerezte a Kúria elnökének véleményét. A Kúria elnöke amellett, hogy korábbi tanácselnökök nyugállományba vonulásával indokolta az eljáró tanács(ok) összetételének szükségszerű megváltoztatását, arra is hivatkozott, hogy a Kúria az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben tárgyaláson hozott ítéletet, s a felek a tárgyaláson – noha erre lehetőségük lett volna – az eljáró tanács összetételét érintő kifogást nem terjesztettek elő. Alkotmányjogi panaszában maga az indítványozó sem állította, hogy a tárgyaláson a kúriai tanács összetételét érintő kifogással élt volna, amit a Kúria legkésőbb az eljárást befejező határozatában, azaz az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletében – figyelemmel az ügyben alkalmazott polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 114. §-ára és 270. § (1) bekezdésére – elbírált volna.
- [21] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. A jelen esetben az indítványozó az alkotmányjogi panaszában nem az ügy érdemében hozott döntésből vagy a bírósági eljárást befejező döntésből származó jogsérelmet akart orvosolni. Indítványa e része ezért nem felel meg az Abtv. 27. §-ában foglaltaknak. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság e vonatkozásban az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 27. §-a és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította.
- [22] 2.2. Az indítványozó sérelmezte azt is, hogy a jó erkölcsbe ütközés fogalmának alapos vizsgálata nélkül hatályában fenntartotta a jogerős ítéletet a Kúria. Ennek kapcsán az indítványozó az indokolt döntéshez való jogának sérelmét állította, mert szerinte a Kúria nem indokolta meg döntését. Az indítványozó továbbá a fegyveregyenlőség elvének sérelmét is állította, mivel a Kúria az indítványozó terhére róta a bizonyítás elmulasztását a jó erkölcsbe ütközés kérdésében, noha e bizonyításra az indítványozót az eljárás során nem hívták fel.
- [23] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatának megfelelően csak az ítéletek alkotmányossági felülvizsgálatát végzi, nem minősül az általános hatáskörű bírósági szervezetrendszer egyik felülbírálati fórumának, az alkotmányjogi panasszal kapcsolatos hatásköre is – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának védelmén keresztül – az Alaptörvény védelmét biztosítja. Önmagukban a bíróságok által előidézett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [24] Az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a perorvoslati bíróság jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}. A bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok, végső soron a Kúria feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24], 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15], 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.

[25] A fentieket figyelembe véve az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének. Ezért az indítvány e részét az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. február 26.

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/347/2018.

• • •

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3043/2019. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

#### v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 22.P.23.247/2015/11. számú, a Fővárosi Ítéletábrla 2.Pf.20.438/2016/4/II. számú, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.602/2017/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

#### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az alkotmányjogi panasz előterjesztője jogi képviselője útján (Karsai Dániel Ügyvédi Iroda, székel: 1056 Budapest, Nyáry Pál utca 10.) 2018. április 14. napján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Fővárosi Törvényszék 22.P.23.247/2015/11. számú, a Fővárosi Ítéletábrla 2.Pf.20.438/2016/4/II. számú, valamint a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.602/2017/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló személyiségi jogi perben megállapított tényállás szerint az indítványozó (az alapügy felperese) 2013. november 13-tól 2014. november 29-ig keresőképtelenség miatt táppénzes állományban volt. Az indítványozó munkáltatója a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) akkor hatályos 115. § (1) bekezdés e) pontja alapján – mivel az éves betegszabadsága meghaladta a harminc napot – időarányosan 2013-ban négy, 2014-ben pedig 27 napot levont az éves szabadságából.
- [3] A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény 390. §-a 2015. január 1-jei hatállyal módosította az Mt. vonatkozó szabályát, és a keresőképtelenség teljes időtartamát munkában töltött időnek minősítette a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (a továbbiakban: 2003/88/EK irányelv) történő jobb megfelelés érdekében. Az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban volt C-78/11. számú ügyben hozott ítélet értelmében a 2003/88/EK irányelv 7. cikk (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti rendelkezések, amelyek nem biztosítják a jogot a munkavállalónak arra, hogy a fizetett éves szabadság alatt bekövetkező munkaképtelensége esetén a munkaképtelenség időszakával egybeeső említett éves szabadságban utólag részesüljön.
- [4] Az indítványozó keresetében annak megállapítását kérte, hogy a Magyar Állam megsértette a magánélethez való jogát azzal, hogy nem ültette át a vonatkozó irányelvet. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az ebből fakadó vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére. Hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 75. §-ára, a 84. § (1) bekezdés a) és e) pontjaira. A kereset indokolása értelmében a magánélethez fűződő személyiségi jogot az alperes azzal sértette meg, hogy olyan jogszabályt alkotott, amely ellentétes a vonatkozó uniós normákkal, vagyis a személyiségi jogsértés az uniós jog nem megfelelő átültetésében manifesztálódott.
- [5] A Fővárosi Törvényszék a 2016. február 11. napján kelt 22.P.23.247/2015/11. számú ítéletében elutasította az indítványozó keresetét valamennyi kereseti kérelemre kiterjedően. Az elsőfokú bíróság szerint az uniós irányelvnek nem megfelelő jogszabályalkotás jogellenes cselekménye okozhat kárt, vagy nem vagyoni károsodást, de az indítványozó magánélethez fűződő jogát közvetlenül nem sérti, így jogalap hiányában a jogsértés megállapítása és a kártérítési felelősség nem alkalmazható.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéletábrla a 2016. október 20-án kelt 2.Pf.20.438/2016/II. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés hangsúlyozta, hogy a keresettel érvényesített igény jogi alapja az, hogy az alperes az uniós jog át nem ültetésével személyiségi jogi sérelmet, a magánélethez való jog sérelmét okozta, ezért a régi Ptk. 84. § (1) bekezdése alapján élt kártérítési igénnyel. Arra az esetre, ha megfelelő jogalappal, de nem megfelelő jogcímmel perelt, vagyis a tényállás alapján személyiségi



jogi per helyett általános kártérítési pert kellett volna indítania, hivatkozott arra, hogy a régi Ptk. 84. § (1) bekezdése, amely visszautal az általános kártérítési szabályokra, minden további nélkül alkalmazandó lett volna. A jogerős ítélet rögzítette, hogy a bíróság nincs kötve a kereseti kérelem jogcíméhez, téves jogcím megjelölése esetén a keresettel érintett jogviszonyt a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kell minősíteni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy olyan jogcímre alapítottan is meghozhatja érdemi határozatát, amely végső soron azt eredményezi, hogy a kereseti kérelemtől eltérő ténybeli és jogi alapon dönt.

- [7] A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a jogalkotás hiánya okozhat kárt az egyén számára, de személyiségi jogsértést nem. Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy amennyiben az indítványozó a perbeli igényét kifejezetten személyiségi jogsértésre alapozta, a bíróság önkényesen nem alkalmazhatja a vagyoni és nem vagyoni kártérítés általános szabályait.
- [8] Az indítványozó felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Kúria a 2018. március 7-én kelt Pfv.IV.20.602/2017/5. számú ítéletében hatályában fenntartotta a jogerős ítéletet. A Kúria ítélete indokolásában megállapíthatónak tartotta a felperes tágabb értelmében vett magánélet védelméhez fűződő joga sérelmét arra hivatkozással, hogy az magában foglalja a jogosult döntését arról, hogy szabadidejét mire használja, de nem állapította meg a Ptk. 76. §-a szerinti személyiségi jogok sérelmét, és nem helyezte hatályon kívül a jogerős döntést. A Kúria ezen túlmenően utalt a régi Ptk. 339. § (1) bekezdéséhez kapcsolódó következetes bírói gyakorlatra, miszerint ez a rendelkezés a jogalkotással okozott károk megítélésére nem alkalmazható.
- [9] Az indítványozó elsősorban azt kifogásolta, hogy a bírói döntések nem az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánszférához való joggal összhangban értelmezték a régi Ptk. vonatkozó rendelkezéseit. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése első mondata szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. Az első- és másodfokú bírói döntések teljesen figyelmen kívül hagyták ennek az alapjognak az érintettségét. A Kúria pedig az indítványozó értelmezése szerint megállapította ugyan a jogsérelem fennálltát, de – szembe menve az Alaptörvény 28. cikke által előírt kötelezettségével – nem folytatta le az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése által előírt tesztet, és a jogalkotói felróható eljárást (átültetés elmulasztása) polgári jogi szankció nélkül hagyta.
- [10] Az indítványozó szerint a bíróságoknak lehetősége lett volna az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési dimenziók kihasználásával jogalapot találni a magánszféra sérelmének kompenzálására. Mivel azonban erre nem került sor, a bíróságok tartalmi értelemben nem látták el a feladatukat, és ezzel megsértették az indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított törvényes bíróhoz való jogát, valamint a hatékony jogorvoslat hiánya miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogát.
- [11] 2. Az Abtv. 56. §-a értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indoklással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [12] 2.1. Az indítványozó a bírósági eljárásban felperesként vett részt, így érintettsége a támadott ítéletekkel összefüggésben egyértelműen megállapítható. Az Abtv. 27. §-a azonban nem csupán az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló ügyben (jelen esetben: személyiségi jog megsértése iránti per) való érintettséget követeli meg, hanem feltételezi az összefüggést az alapügy és az alkotmányjogi panasz eljárás között. Az alapügyben való érintettség az alkotmányjogi panasz eljárás szükséges, de nem elégséges feltétele. Az alkotmányjogi panasz funkciója a jogorvoslat, amely az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmét feltételezi.
- [13] Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésére hivatkozott egy uniós irányelv át nem ültetésének a személyiségi jogsértésként való megítélésével összefüggésben. A 2003/88/EK irányelv „a munkaidő szervezés egyes szempontjairól” szól: a minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeket állapítja meg a munkaidő megszervezése tekintetében. Az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdése garantálja minden munkavállaló jogát az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a (4) bekezdése pedig kifejezetten biztosítja az éves fizetett szabadsághoz való jogot. A fenti alaptörvényi rendelkezések között van ugyan összefüggés, mivel az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésében biztosított jog gyakorlásának eredménye rendszerint a magánszférában nyilvánul meg, de az alapjog közvetlen gyakorlására a munkaviszonnyal összefüggésben kerül sor. Ezért a magánszféra sérelme az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntésekkel összefüggésben – az indítványban előadott indokok alapján – nem merül fel.

- [14] 2.2. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági tárgyaláshoz való jog és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált jogorvoslathoz való jog sérelmére is.
- [15] Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Ezen feltételek vagylagos jellegűek, ezért teljesítésüket az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza állandó gyakorlatát, mely szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének értelmében az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d)* pontja alapján a bírói döntéseket az alkotmányosság szempontjából ellenőrizheti, és jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vizsgálatára és kiküszöbölésére korlátozódik, ezért a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, illetve a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik hatáskörrel {elsőként lásd: 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012 (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [18] Az Alkotmánybíróság a konkrét ügyben megállapította, hogy a kereset jogalapjának és jogcímének megállapítása kizárólag a bíróságokra tartozó szakjogi kérdés, ezért nem vet fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [19] Tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § és 29. §-ában foglalt tartalmi feltételeknek nem felelt meg, az Alkotmánybíróság azt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2019. február 26.

*Dr. Szívós Mária s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Pokol Béla s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Schanda Balázs s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Stumpf István s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Varga Zs. András s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1436/2018.



## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3044/2019. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Monori Járásbíróság előtt 4.P.20.283/2017. számon folyamatban lévő per 2017. október 4-én tartott tárgyalása során felvett, 4.P.20.283/2017/72. számú jegyzőkönyvben foglalt, I. számú végzés alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Monori Járásbíróság 2017. október 4-ei tárgyalása során felvett, 4.P.20.283/2017/72. számú jegyzőkönyvében foglalt I. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzménye, hogy az indítványozó szüleinek házasságát a Tapolcai Járásbíróság 5.P.20.386/2014/210. számú ítéletével felbontotta. A bíróság az indítványozó feletti felügyeleti jog gyakorlására az apát, míg a két fiatalabb testvére tekintetében a felügyeleti jog gyakorlására az anyát jogosította fel. A Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Pf.20.232/2016/25. számú ítéletével az elsőfokú ítélet kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezését kizárólag az időpont és helyszín tekintetében, az anya lakhelyváltozása okán megváltoztatta. Az indítványozó édesapja ezt követően szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránt indított pert.
- [3] Az indítványozót a Monori Járásbíróság a 4.P.20.283/2017. számon folyó, szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránti perben tanúként hallgatta meg 2017. augusztus 8-án. Az indítványozó beadványában előadta, hogy a tanúmeghallgatás során a bíró nem olvasta fel a jogait, nem tájékoztatta az eljárás menetéről, és a meghallgatás végén nem olvasta fel a jegyzőkönyvezett szöveget. Az indítványozónak a meghallgatáson jogi képviselője nem volt, eseti gyámot vagy ügygondnokot pedig nem rendeltek ki mellé. Az indítványozó a jegyzőkönyv megismerését követően kérelmezte annak kijavítását, a bíróság azonban a 2017. október 4-ei tárgyaláson a kijavítás iránti kérelem tárgyában elutasító döntést hozott. Az elutasító végzést a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránti per tárgyalási jegyzőkönyve tartalmazza. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény XXIV. cikkében rögzített tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség követelményét, valamint a (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát. Erre tekintettel az indítványozó kérte az Alkotmánybíróságtól a kijavítási kérelmet elutasító végzés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [4] Az indítványozó képviselőjében eljárva az indítványozó édesapja az alkotmányjogi panaszt utóbb – főtktári felhívásra – kiegészítette. A hiánypótlásban jelezte, hogy az indítványozó által korábban megküldött és saját kezűleg aláírt beadványt mint az indítványozó törvényes képviselője terjeszti elő, megjelölte az Abtv. alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló rendelkezését, továbbá jelezte, hogy megsértett alapjogként az Alaptörvény XXIV. cikke helyett a XXVIII. cikkére hivatkozik.
- [5] Az Alkotmánybíróság megkeresésére a Monori Járásbíróság megküldte a 2017. október 4-i tárgyalásról felvett, 4.P.20.283/2017/72. számú jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyvben foglalt I. számú végzés rendelkezik a kijavítás iránti kérelem elutasításáról. A végzés tartalmazza valamennyi, az indítványozó által előterjesztett szövegszerű javaslat indokolással történő elutasítását.
- [6] 2. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz befogadható-e, vagyis megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.
- [7] Az Abtv. 27. §-a értelmében alkotmányjogi panasszal „az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés” támadható {ennek megfelelően például: 3090/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [22],

- 3131/2017. (V. 30.) AB végzés, Indokolás [6]). Az Alkotmánybíróságnak ezért mindenekelőtt azt a kérdést kellett megvizsgálnia, hogy az indítványozó által támadott, a kijavítás iránti kérelem elutasításáról szóló végzés az ügy érdemében hozott döntésnek vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek tekinthető-e, ekként azzal szemben helye van-e az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszoknak.
- [8] Az Abtv. 27. §-a tárgyi hatályának megállapítása során elsődlegesen az vizsgálandó, hogy a támadott bírói döntés a bírósági eljárást befejező döntésnek tekinthető-e. Mivel az Abtv. nem határozza meg a bírósági eljárást – az ügy érdemében hozott, vagy egyéb határozattal – befejező bírói döntések körét, ezért az Alkotmánybíróságnak esetenként kell eldöntenie, hogy a támadott bírói döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]}. A döntés során „a panasz alapjául szolgáló bírósági eljárást szabályozó törvény rendelkezéseit kell alapul venni” {3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [10]; 3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [6]}.
- [9] Figyelemmel arra, hogy az indítványozó panasa polgári perben hozott végzés ellen irányult, az Alkotmánybíróságnak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályaiból kiindulva kellett vizsgálnia a jelen ügyben. A Pp. 340. § szerint „[a] bíróság a) e törvényben meghatározott esetben bírósági meghagyással; b) a per érdemében ítélettel; c) a per során felmerült minden más kérdésben végzéssel határoz.”
- [10] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az érintett perben az érdemi döntést szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása tárgyában hozott ítéletével fogja meghozni a bíróság. A támadott, kijavítási kérelem elutasításáról szóló végzés tehát nem érdemi döntés.
- [11] Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy a támadott végzés a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül-e. Emlékeztet az Alkotmánybíróság arra, hogy „[a] bíróság peres eljárásban hozott végzései közül a bírósági eljárást befejező végzések körébe a Pp. szabályai alapján azok sorolhatóak, amelyek joghatásaként a még perré nem alakult eljárás, a per, vagy annak valamely szakasza lezárul. A bírósági eljárást befejező végzések az eljárás egészére mint folyamatra vannak kihatással, annak befejezését eredményezik, mint például a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasító, a pert megszüntető, a fellebbezést vagy a perújítási kérelmet elutasító végzés {például 3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [11]}” {3349/2017. (XII. 20.) AB végzés, Indokolás [7]}.
- [12] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott végzés joghatásaként a bírósági eljárás nem fejeződik be, a szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása iránti per a jegyzőkönyv kijavítása tárgyában hozott döntéssel nem zárul le. A jegyzőkönyv kijavítása iránti kérelem nem indít meg, illetve nem fejez be egy elkülönült bírósági eljárást, a végzés nincs az eljárás egészére mint folyamatra kihatással. A fenti végzéssel szemben előterjesztett panasz ezért nem felel meg az Abtv. 27. §-ában megfogalmazott második fordulathoz sem.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. február 26.

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1584/2018.





## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3045/2019. (III. 7.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Mfv.II.10.206/2017/17. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

### I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó – az alkotmányjogi panasz kiegészítése tekintetében jogi képviselője (dr. Kormányos Nóra ügyvéd, 6000 Kecskemét, Mátyási utca 5. földszint B.) útján – a Kúria Mfv.II.10.206/2017/17. számú ítélete ellen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Ebben kérte, hogy az Alkotmánybíróság a Kúria fenti döntését a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 40.M.580/2013/59. számú elsőfokú ítéletére és a Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.548/2015/24. számú másodfokú ítéletére is kiterjedő hatállyal semmisítse meg.
- [2] Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó ügyben a bíróságok által megállapított tényállás szerint az indítványozó 2001 augusztusától teljesített katonai szolgálatot munkáltatója hivatásos állományú tagjaként. 2010 októberében az indítványozó szolgálaton kívül közúti balesetet szenvedett, előbb keresőképtelenné vált, majd a 2011 októberében elvégzett felülvizsgálaton katonai szolgálatra alkalmatlannak minősítették. Ezt követően az MH Honvédkórház illetékes intézete 2012 áprilisában is megállapította az indítványozó katonai szolgálatra alkalmatlanságát, a központi felülvizsgáló (a továbbiakban: FÜV) bizottság pedig a másodfokú FÜV bizottság döntését helybenhagyta és megállapította, hogy az indítványozó megbetegedése a szolgálati kötelemekkel nem függ össze. Az indítványozó munkáltatója az említett FÜV határozat alapján az indítványozó hivatásos szolgálati viszonyát a katonai szolgálatra alkalmatlansága miatt a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) vonatkozó rendelkezései alapján felmentéssel megszüntette. Az indítványozó keresetében a munkáltatói intézkedés jogellenességének megállapítását és eredeti beosztásba történő visszahelyezését kérte. Keresetének indokolása szerint a munkáltatói intézkedés alapjául szolgáló FÜV határozat és az azt megelőző felülvizsgálati eljárás jogsértő volt, a bizottságban részt vevő orvosok nem voltak önállóan jogosultak egészségügyi tevékenység végzésére, egészségi állapotát olyan orvos is minősítette, aki az adott szakterületre vonatkozó képesítéssel nem rendelkezett. Állította továbbá, hogy az orvosi bizottság a felülvizsgálat során diszkriminálta, és sérelmezte azt is, hogy a felmentését követően egyetemi tanulmányait nem folytathatta, nemzetbiztonsági ellenőrzését pedig nem végezték el.
- [3] Az elsőfokú bíróság az indítványozó keresetét elutasította, és – hivatkozva a Hjt. vonatkozó rendelkezéseire, valamint a per során beszerzett igazságügyi orvos-szakértői és idegsebészeti szakvéleményekre – megállapította, hogy az indítványozó 2012 áprilisában katonai szolgálatra alkalmatlan volt, tehát a felmentés indoka valós és okszerű volt. A bíróság ítéletének indokolásában hangsúlyozta, hogy alkalmatlanság esetén a munkáltatónak nem volt mérlegelési lehetősége, a törvény kötelező rendelkezése alapján a szolgálati viszonyt meg kellett szüntetni. A bíróság utalt arra is, hogy kizárólag a felmentést tartalmazó intézkedés indokolásának valóságát és okszerűségét bírálhatta el, a FÜV eljárás lefolytatásának szabályszerűsége nem képezhetette a per tárgyát. Az egyenlő bánásmód megsértése körében a bíróság megállapította, hogy az indítványozó nem tudta valószínűsíteni a védendő tulajdonságon kívül az azzal okozati összefüggésben keletkezett hátrányt, ezért a hátrányos megkülönböztetésre nem hivatkozhatott alappal.
- [4] Az indítványozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítéletének indokolásában a bíróság utalt arra, hogy a per tárgyát az indítványozó hivatásos szolgálati jogviszonyát megszüntető munkáltatói intézkedés jogszerűsége, illetve az ennek alapjául szolgáló FÜV döntés tartalma, azaz az indítványozó katonai szolgálatra való alkalmatlansága valóságának vizsgálata képezte, így az elsőfokú bíróság nem volt jogosult felülvizsgálni a FÜV eljárás szabályainak a betartását, ennek keretében az orvosok személyének, szakmai eljárási jogosultságának, tevékenységüknek és magatartásuknak az értékelését. A bíróság



megállapította ugyanakkor, hogy az indítványozó alappal kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem adott helyt az orvosi szakvélemények kiegészítésére irányuló indítványának, ezért a törvényszék a másodfokú eljárásban kiegészítő szakvélemény beszerzését rendelte el. A kiegészítő szakvélemény az alapszakvéleményben leírtakat fenntartva megállapította az indítványozó hivatásos katonai szolgálatra való alkalmatlanságát. A másodfokú bíróság a kiegészített szakvéleményeket aggálytalannak ítélte, azokat ítélezése alapjául elfogadta, és nem tartotta megalapozottnak az indítványozó újabb kiegészítésre vonatkozó indítványát, így megállapította, hogy az egybehangzó orvos-szakértői vélemények és azok kiegészítései alapján az indítványozó felmentésekor, illetve az azt megelőző felülvizsgálat időpontjában katonai szolgálatra alkalmatlan volt, a munkáltatói intézkedés indokolása valósnak bizonyult és megfelelt a jogszabályi előírásoknak is.

- [5] Az egyenlő bánásmód körében a bíróság megállapította, hogy az indítványozó valószínűsítési kötelezettségének teljes körűen nem tett eleget, mert a védendő tulajdonság és a szolgálati viszony megszüntetése mint hátrányra való hivatkozás során a vele összehasonlítható helyzetben lévő csoportot nem határozta meg, ugyanakkor a hátrányos megkülönböztetést kizárólag az indítványozó magatartása, nyilatkozatai vonatkozásában lehetett vizsgálni, és e tekintetben nem értékelhetők az indítványozó munkáltatójától különböző más munkáltatók dolgozóinak a magatartása és nyilatkozatai. Az indítványozó munkaadója ugyanakkor igazolta, hogy azon személyek szolgálati jogviszonya, akik alkalmatlan minősítést kaptak, minden esetben megszüntetésre került. A bíróság megítélése szerint miután az indítványozó sérelmének állításakor az összehasonlítható helyzetben lévő csoportot megfelelően nem jelölte meg, ezért az egyenlő bánásmód megsértésének további vizsgálata már nem volt indokolt.
- [6] A jogerős ítélettel szemben az indítványozó által benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálásának eredményeként a Kúria a Fővárosi Törvényszék ítéletét a hatályában fenntartotta. Ebben utalt arra, hogy az adott szolgálati jogviszony létesítése és fenntartása körében különös jelentőséggel bír az a körülmény, hogy a hivatásos állományú tag megfelel-e a fokozott fizikai és pszichés alkalmassági követelményeknek vagy sem. A kúriai ítélet kiemelte, hogy az indítványozót mind a HM Honvédkórház illetékes intézete, mind a központi FÜV bizottság katonai szolgálatra alkalmatlannak minősítette, emellett mind az első-, mind a másodfokú bíróság lehetőséget biztosított arra, hogy a FÜV eljárás során elkövetett esetleges jogsértések orvoslásra kerüljenek, és a FÜV eljárásban részt nem vett, független szakértő nyilvánítson véleményt az indítványozó katonai szolgálatra való egészségügyi és pszichikai alkalmasságáról. Ennek érdekében az elsőfokú bíróság igazságügyi orvos-szakértői véleményt szerzett be, a másodfokon eljáró bíróság pedig kiegészítő szakértői vélemény beszerzését rendelte el, és mindkét szakvélemény megerősítette a korábbi FÜV adatokat és orvos-szakértői megállapításokat. A Kúria megítélése szerint „[m]indezek alapján megállapítható, hogy amennyiben esetlegesen a FÜV eljárás során sérült is valamely jogszabályi előírás, az nem volt kihatással a felperes katonai szolgálatra való alkalmasságának megítélésére, a határozat érdemi jogszerűségét nem befolyásolta. A felperesnek nem sérült a jogorvoslathoz való jogosultsága, mivel a bírósági eljárásban a korábbi eljárástól eltérő szakértő, illetve szakértő szerv igénybevétele felülvizsgálható volt a korábbi határozat jogszerűsége, a felperes tisztázhatta az alkalmatlanságát megállapító határozattal szemben felmerülő kérdéseit”.
- [7] A kúriai döntés kimondta azt is, hogy a másodfokú bíróság a vonatkozó eljárási szabályok megsértése nélkül az egybehangzó orvos-szakértői vélemények és azok kiegészítése alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az indítványozó a felmentésekor, illetve az azt megelőző felülvizsgálat időpontjában a FÜV határozatban megállapítottakkal egyező módon katonai szolgálatra alkalmatlan volt, így jogszerűen került sor a Hjt. irányadó szabálya szerint hivatásos katonai szolgálati jogviszonya megszüntetésére. A Kúria végezetül kitért arra, hogy az indítványozó katonai szolgálatra alkalmassága vonatkozásában az arra jogosult szervek döntöttek, a FÜV határozat – az indítványozó állításával szemben – nem tekinthető semmisnek, a másodfokú bíróság ugyanakkor helyt adott az indítványozó fellebbezésének és a szakvélemény kiegészítéséről döntött, ezért a jogerős ítélet nem sérti a szakértő kirendelésére vonatkozó törvényi rendelkezéseket sem.
- [8] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában foglaltak szerint a Kúria ítélete sérti az Alaptörvény R) cikkét, a XV. cikk (1) és (2) bekezdéseit, a XXIV. cikk (1) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdéseit. Alkotmányjogi panaszában az indítványozó elsőként a pertörténet és a tényállás ismertetése keretében részletesen bemutatja, elemzi és kritikával illeti az ügyében eljáró orvos-szakértők tevékenységét, és egyrészt megállapítja, hogy „a FÜV Bizottságok megsértették a katonai alkalmassági vizsgálat garanciális szabályait tartalmazó jogszabályokat, amelyek az egyetlen biztosítékot jelentették számomra a katonai alkalmasságom törvényes és elfogulatlan megállapításához, így súlyosan sérült a tisztességes eljáráshoz való jogom.”, másrészt a bíróság által kirendelt

szakértők munkáját értékelve rögzíti, hogy a „szakvéleményekből egyértelműen megállapítható, hogy az eljáró szakértők nem vetették össze a FÜV döntéseket a rendelkezésre álló orvosi papírokkal, hanem tényként, a ki-rendelő végzés tényadatai alapján aggálytalanul elfogadták azokat, a FÜV döntések és az azokat megalapozó orvosi vélemények ellentmondását nem oldották fel.”

- [9] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában sérelmezi azt is, hogy a Kúria ítéletének meghozatala során mindvégig tekintettel volt a munkaadó oldalán a jogszabályi előírásokra, mindaddig a munkavállalói oldalon már egyáltalán nem, mivel „az alkalmasság megállapításánál azt egyáltalán nem vizsgálta, hogy az alkalmasság megállapításának folyamata és a KFÜV határozat és az azt megelőző alkalmassági vizsgálat eljárása megfelel-e annak a jogszabályi előírásnak, amely védelmet nyújt a munkavállaló, vagyis a hivatásos állomány tagja számára a jogviszony indokolatlan, önkényes megszüntetése ellen. Ez önmagában sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot és az Alkotmány R) cikkét is.” Megítélése szerint a KFÜV döntés tartalmi vizsgálatának nemcsak azt kellett volna magába foglalnia, hogy alkalmas volt-e katonai szolgálatra vagy sem, hanem a vizsgálatnak ki kellett volna terjednie arra is, hogy „a nem kompetens, működési engedély nélkül tevékenykedő orvosok által megállapított (téves) diagnózisok”, az ez alapján született orvosi vélemények, továbbá a hiányzó, el nem végzett felülvizsgálatok egyáltalán alapját képezheték-e egy független orvos-szakértői eljárásnak. Az indítványozó kérdés formájában megfogalmazott álláspontja szerint „ilyen körülmények között esetében nem lehet hatékony jogorvoslatról beszélni”.
- [10] Az indítványozó kifogásolja azt is, hogy az igazságügyi orvos-szakértő szakvéleményében lényegében kimásolja, szó szerint idézi a vonatkozó miniszteri rendelet egyik pontját. Az indítványozó sérelmének összegzéseként előadja, hogy a bíróságok által lefolytatott eljárások mindegyike „figyelmen kívül hagyta a felmentés alapjául szolgáló katonai alkalmassági eljárás vizsgálatát, ezáltal a felmentés körülményeit. Ezzel az általam állított és bizonyított jogsérelem orvosolhatóságának a lehetőségét és érvényesülését zárták ki, mert az eljáró bíróságok nem a jogorvoslati kérelmemnek megfelelően vizsgálták meg a felmentésem jogellenességét. Így viszont a jogorvoslati eljárás csak formális értelemben ment végbe, tatalmilag nem. A perben kimondott katonai alkalmatlanságom alapját ugyanazok a dokumentumok képezték, amelyek egy többszörös eljárási és garanciális szabályok megsértésével lefolytatott eljárásban keletkeztek.”
- [11] Az indítványozó ezt követően – hiánypótlásra történő felhívásának eleget téve – alkotmányjogi panaszát kiegészítette. Ebben kifejtette, hogy álláspontja szerint az általa támadott ítéletek az „Alaptörvényen kívül” sértik a vonatkozó miniszteri rendelet általa megjelölt pontjait is, mivel az abban foglalt szabályok kógens rendelkezések, és ezek értelmében a katonai alkalmasságot kizárólag az erről rendelkező jogszabályok alapján lehet megítélni, az ügyében eljáró bíróságok pedig kizárólag az eljárásuk során beszerzett igazságügyi szakvéleményekre alapították döntéseiket. A tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmeként az indítványozó hivatkozik arra, hogy igazságügyi szakértő katonai alkalmasságról törvényi felhatalmazás hiányában nem foglalhatott volna állást, mert ezt a kérdést nem alapozhatja meg a szakértő „vélt/valós elképzelése a katonai szolgálatról”. Az elsőfokú bíróság szakértőt kirendelő végzése az indítványozó szerint szintén ezt az alkotmányos jogát sértette akkor, amikor tényként rögzítette a KFÜV döntést, „azt a látszatot keltve ezáltal a szakértők számára, hogy az abban foglaltak már egy, a bíróság által már lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen tett jogi megállapítások.” A kirendelő végzésben továbbá a bíróság nem jelölte meg az indítványozó munkakörét sem.
- [12] Az elsőfokú bíróság – az indítványozó véleménye szerint - szintén alaptörvénybe ütköző módon nem adott helyt egy kizárólag szakértői bizonyításon alapuló eljárásban az indítványozó által a szakértői véleménnyel kapcsolatosan tett észrevételeknek, indítványoknak. Az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogának megsértésén túl a jogorvoslatihoz való jogát is sérti az indítványozó szerint az, hogy egyetlen szakértői vélemény sem tartalmaz az indokolás hiánya mellett „orvosi papírokból eredeztetett konkrét orvosi ténymegállapítást” az indítványozó 2012. áprilisi „egészségügyi” állapotára vonatkozóan, miközben ügyében ez volt az egyedüli, orvosszakmai kérdésből eredő releváns információ. Az indítványozó megítélése szerint azzal, hogy az eljáró bíróságok a szakértőkre hárították át a per eldöntéséhez szükséges valamennyi kérdésben való állásfoglalást, azaz a „tények és körülmények felderítésének feladatát és a bizonyítékokra vonatkozó mérlegelési jogkörüket is”, szintén megsértették a tisztességes eljáráshoz való jogát.
- [13] Az indítványozó kifogásolja azt is, hogy az elsőfokú bíróság legitimálta a súlyos eljárási hibákkal terhelt KFÜV döntést, és ez a döntés képezte az alapját a későbbi szakértői véleményeknek is, így az eljárás végén „megállapítást nyert, hogy ugyanabból a dokumentumból csak ugyanazt a következtetést lehet levonni”. De – állapítja meg az indítványozó – „ez nem jogorvoslat”. Végezetül az indítványozó szerint az ügyében lefolytatott eljárás

rásokban a jogbiztonság szempontjából „egyáltalán nem érvényesültek” az eljárási garanciák, ezért a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény B) cikkét is.

- [14] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság először az ügyrendjében meghatározottak szerint tanácsban eljárva az alkotmányjogi panasz befogadásáról, azaz arról dönt, hogy az indítvány megfelel-e az alkotmányjogi panasz befogadhatóságára vonatkozó törvényi – tartalmi és formai – követelményeknek.
- [15] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz határidőben érkezett és azt az Abtv. 27. §-a szerint az annak benyújtására jogosult és érintett személy nyújtotta be jogorvoslati jogának kimerítését követően.
- [16] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [17] 3.1. Az Abtv. 27. § a) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan bírói döntéssel szemben van lehetőség, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint a jogbiztonság önmagában nem minősül az Alaptörvényben elismert olyan jognak, amelyre önállóan alapítható alkotmányjogi panasz. A B) cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani {3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]}. Az indítványozó indítványában megjelölt sérelme viszont nem tartozik a fentiek szerint megjelölt kivételes esetek körébe. Az indítványozó a bírói döntés alaptörvény-ellenességét továbbá az Alaptörvény R) cikkével kapcsolatosan is állította. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az Alaptörvény R) cikke nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, az indítványozó által felhívott rendelkezés címzettje nem az indítványozó, a rendelkezés nem biztosít az indítványozó számára olyan jogot, amire alkotmányjogi panaszt eredménnyel lehetne alapítani {3088/2015. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [31], 3065/2015. (IV. 10.) AB végzés, Indokolás [18]}. Ezért a fenti alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben érdemi vizsgálat lefolytatásának ezen indítványelemre nézve sincs helye.
- [18] 3.2. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az (1b) bekezdés e) pontja alapján pedig a kérelem akkor határozott, ha megfelelő indokolást tartalmaz arra nézve, hogy a kifogásolt bírói döntés miért és mennyiben ellentétes az Alaptörvény egyes, az indítványban megjelölt rendelkezéseivel. Ezen feltétel teljesülése kapcsán az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány – figyelemmel a 3.3. pontban (Indokolás [19]–[23]) kifejtettekre – alkotmányjogilag értékelhető indokolás, érdemben elbírálnak, alkotmányjogilag releváns érvelés hiányában nem felel meg a határozott kérelemmel szemben támasztott ezen törvényi kritériumnak.
- [19] 3.3. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság Abtv.-ben meghatározott tartalmi feltételei egyikének az alábbiakban kifejtettek miatt nem felel meg, ezért az érdemben nem vizsgálható. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a befogadhatósági akadály fennállásának rögzítésén túl a jelen ügyben is hivatkozik arra, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető, következetes gyakorlatára, amely szerint – mivel a testület „az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve”, ezért – eljárása során nem vizsgálhatja felül a támadott bírói döntés jog-, illetve törvényszerűségét. Ezt már csak azért sem teheti meg, mert ez esetben az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése szerint a bíróságok számára megfogalmazott, a 25. cikk (2) bekezdésében konkretizált igazságszolgáltatási hatáskörben, következőképpen alaptörvény-ellenesen járna el. Ezért „[ö]nmagában a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna” {elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [20] Az alkotmányjogi panasz benyújtására okot adó ügyben az eljáró bíróságoknak azt kellett eldönteniük, hogy az indítványozó katonai szolgálati jogviszonyának megszüntetése a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően történt-e. Erre nézve az ügyben eljáró mindhárom bírói fórum egységesen arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozó felmentése a törvényben meghatározott indokon alapult, annak valóságát bizonyítottan ítélték meg, így az okszerűen vezetett az indítványozó szolgálati jogviszonyának a megszüntetésére. A felmentés okszerűségét pedig megalapozták azok a különböző szakértőktől származó, és egybehangzó orvosi szakvélemények, amelyek kivétel nélkül, egységesen az indítványozó további katonai szolgálatra való egészségi alkalmatlanságát állapították meg.

- [21] A pereszetes indítványozó alkotmányjogi panaszában valójában a számára kedvezőtlen bírói döntések törvényességi - és nem alkotmányossági – kritikáját fogalmazta meg – első sorban az ügyében született és a bíróságok által ítélezésük alapjául elfogadott orvosi szakvélemények megállapításainak tartalmi és formai kifogásolásán, továbbá meghozataluk körülményein keresztül – akkor, amikor a bíróságok tényállás-megállapítási, bizonyítási, bizonyíték-értékelési és jogalkalmazási tevékenységét sérelmezte. Az Alkotmánybíróság azonban a hatáskörébe tartozó ügyek kapcsán kizárólag alkotmányjogi – nem pedig szakjogági, különösen nem szakértői kompetenciába tartozó – kérdésekben dönt, azaz a konkrét ügy elbírálása a bíróság feladata. Ezzel áll összhangban az is, hogy az Alkotmánybíróság nem ténybíróság, azaz a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ennek eredményeként a tényállás megállapítása, a jogszabályok értelmezése, illetve a jogorvoslati eljárás(ok) során mindezeknek a törvény keretei között történő felülvizsgálata a bíróságok, végső soron a Kúria feladata.
- [22] A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, azaz jelen ügyben annak, hogy a bíróságok egy szakértői véleményt miként értékelnek, valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírlatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel. A bíróságok ezen értékelő tevékenységét tehát nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgyává tenni [lásd pl. 7/2013. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [33] és [38]]. „Amint arra a 148/D/2011. AB határozat is rámutatott, »[a]z, hogy az indítványozó a konkrét ügyében – a jogorvoslat ellenére – pereszetes lett, azaz a jogerős határozatot hozó bíróság nem osztotta [jogi] álláspontját egy konkrét kérdésben, nem teszi az eljárást tisztességtelenné, emiatt nem válik az eljárás és a döntés önkényessé sem [...]« (ABH 2011, 2347, 2352.)” {3172/2015. (VII. 24.) AB végzés [20]; 3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [28]}. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a beadvány jelen esetben valójában azt célozza, hogy a Kúria által felülvizsgált és eldöntött tény-, és jogkérdéseket mintegy negyedfokú bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a Kúria álláspontjától eltérően értékelje azokat [lásd még: 3172/2015. (VII. 24.) AB végzés [20]; 3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [28]].
- [23] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva az alkotmányjogi panaszt – figyelemmel az Abtv. 52. § (1b) bekezdése e) pontjára – visszautasította az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdése h) pontja alapján.

Budapest, 2019. február 26.

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Salamon László s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1348/2018.



Az Alkotmánybíróság Határozatait az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg. A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, szükség esetén anonimizált változatú szövegét tartalmazza. Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: [www.alkotmanybirosag.hu](http://www.alkotmanybirosag.hu)

A szerkesztésért felel: dr. Bitskey Botond, az Alkotmánybíróság főtítkára  
layout: [www.estercom.hu](http://www.estercom.hu)

Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., [www.mhk.hu](http://www.mhk.hu)  
Felelős kiadó: Köves Béla ügyvezető  
HU ISSN 2062-9273